

El vandalisme al transport ferroviari de l'àrea de Barcelona suposa un cost de 15 milions anuals

- **L'ATM, TMB, FGC, TRAM, Renfe i Mossos impulsen una campanya per conscienciar de les greus conseqüències de les intrusions contra vehicles i instal·lacions ferroviàries**
- **Els operadors avisen del gran nombre d'incursions i de l'impacte directe en usuaris i usuàries**
- **Els actes vandàlics van suposar l'any 2018 prop de 3.000 afectacions a trens i van perjudicar tres milions de viatgers i viatgeres**

L'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) de l'àrea de Barcelona, els operadors ferroviaris i Mossos d'Esquadra inicien aquest mes de setembre una campanya global per conscienciar de les conseqüències reals del vandalisme sistemàtic contra els vehicles de transport públic. Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), TRAM i Renfe, els operadors de la xarxa ferroviària integrada, es veuen greument perjudicats a diari per intrusions, pintades i destrosses que suposen costos milionaris al cap de l'any. Aquestes intrusions afecten els desplaçaments de milers de ciutadans i ciutadanes, el seu temps i la seva seguretat quan utilitzen el que la llei defineix com a servei essencial per a la ciutadania.

Els responsables de les empreses de transport coincideixen en assenyalar aquest fenomen com un dels principals perjudicis dels operadors d'arreu, i és aquesta la causa principal que ha impulsat la iniciativa coordinada per l'ATM, que pretén subratllar els assalts de grups organitzats a les instal·lacions ferroviàries com una forma de delinqüència, lluny de l'art urbà que pot lluir a la via pública de ciutats de tot el món. I aquest és el fil argumental principal de l'espot que l'ATM va estrenar el passat 23 de setembre en el marc del concert 'Els 40 POP' de les Festes de La Mercè. Un vídeo de sensibilització que, acompanyat d'altres recursos audiovisuals, també es podrà veure els següents mesos als suports dels operadors ferroviaris de la regió de Barcelona.

Les conseqüències econòmiques desprenen algunes de les xifres més impactants: prop de 15 milions d'euros van ser destinats el darrer any a netejar totes les firmes realitzades a combois i cotxes ferroviaris, a més de reparar els danys que sovint provoquen els autors de les pintades il·legals i protegir les instal·lacions. Les incursions vandàliques van suposar prop de 3.000 afectacions a trens el passat 2018, sumant els quatre grans operadors ferroviaris. I la superfície total que va haver de ser netejada va superar els 130.000 metres quadrats, l'espai equivalent a 130 piscines olímpiques.

Interrupcions del servei i clima d'inseguretat

Però les conseqüències no només es quantifiquen en despesa pública, també afecten el temps del servei i les persones usuàries. En un any, més de tres milions de persones poden veure's afectades a l'àrea de Barcelona pels retards i les interrupcions de servei derivades d'actes d'aquest tipus. Això, segons els operadors de transport, augmenta també l'impacte directe contra les persones usuàries i les plantilles de les empreses de transport i de vigilància, i crea un clima d'inseguretat. Alguns d'aquests grups, de fet, que abans fugien en ser descoberts, van ara armats amb barres de ferro o esprais de gas irritant, i han arribat a agredir de forma puntual al personal de seguretat.

Aquest tipus de vandalisme s'ha convertit en un greu problema en l'àmbit de la seguretat per als operadors ferroviaris, amb creixents implicacions socials, mediambientals, laborals i econòmiques. Per dur-lo a terme cal prèviament cometre una intrusió en zones sensibles i l'acció vulnera el reglament de seguretat. A més, sol anar associat a diversos delictes com danys, robatoris, coaccions i agressions.

Investigacions policials

Els Mossos d'Esquadra investiguen aquells fets que els operadors ferroviaris denuncien amb l'objectiu de recollir els indicis i identificar, localitzar i detenir els autors d'aquests fets vandàlics. Sovint els autors utilitzen màscares o es cobreixen el rostre per evitar que se'ls pugui reconèixer mitjançant el sistema de videovigilància i durant la seva acció malmeten mesures de seguretat per dificultar l'esclariment dels fets. Un cop identificats, són denunciats per una infracció administrativa o penal, o bé detinguts en cas que hagin comès fet delictiu, com poden ser danys, coaccions, lesions o amenaces.

Les investigacions policials portades a terme en aquest tipus de fets han permès saber que els autors que s'introdueixen en aquest món són cada vegada més joves. Darrerament, apunta el cos policial, també han disminuït les accions en les que s'aturen trens en funcionament i plens d'usuaris per fer l'acte vandàlic, fet que generava sorpresa, indignació, animadversió, i inseguretat entre el passatge.

D'altra banda, hi ha vàndals que col·laboren amb individus d'altres països i els conviden o acorden trobar-se a Catalunya per mostrar-los com accedir a les infraestructures ferroviàries per malmetre trens. De la mateixa manera, vàndals residents a Catalunya es desplacen arreu per fer el mateix.

2018	TOTAL*
Costos directes i indirectes	14.368.000€
Afectacions a trens	2.905
M² netejats	130.000

*Total: TMB + FGC + TRAM + RODALIES

Barcelona, 25 de setembre de 2019